

MEMÒRIA ESCRITA DEL PROJECTE HACK THE SCHOOL

Dades generals del centre

INS Bellvitge

Avinguda Amèrica, 99 08907 L'Hospitalet de Llobregat

Centre de titularitat pública

Directora Ma. Adela Barreda Pascual

Arquitectes vinculats Xavier Artazcoz i Àngela Amorós

Tel. 933358314 Mail de contacte mbarred5@ibellvitge.net Mòbil 630623952

La necessitat del canvi

Per què hem volgut fer un canvi en els nostres espais?

L'institut Bellvitge es va fundar el 1976-77. Enguany celebrem els nostres 40 anys de servei al barri que ens dona nom. Som l'únic centre del municipi, tant públic com privat, que ofereix el Batxillerat Artístic. De sempre havíem estat el centre públic de referència al barri. Per contra, des dels darrers cursos som un **institut en hores baixes**. L'última preinscripció abans de presentar-nos a la CRIDA havia reduït a la meitat la nostra prematrícula: el passat curs 2015-16 només 27 famílies ens varen escollir en primera opció, en front de les 80 que preferien l'institut veí de nova construcció.

Sempre hem sumat esforços per innovar pedagògicament. Bona part de la plantilla (19 professors) forma part del **Grup Impulsor de la Xarxa de Competències Bàsiques** del Departament d'Ensenyament des dels seus inicis. Des del curs 2011-12 el grup ha treballat –i treballa- en l'impuls del **treball per projectes**. A més, aquest curs, des del **Tàndem IDIBELL** (Institut de Recerca Biomèdica de Bellvitge)-INS Bellvitge, impulsat per Regidoria d'Educació i de Cultura de L'Hospitalet, hem iniciat una estreta col·laboració amb el Centre de Recerca Biomèdica de Bellvitge. Enguany l'IDIBELL col·labora amb nosaltres en un parell de projectes, un sobre la cèl·lula (a 3r i 4t d'ESO) i un altre, sobre alimentació i hàbits de vida saludables, a 2n d'ESO. El Tàndem és una nova via de singularització del nostre centre que se suma a la que ja tenim des de fa força anys: el projecte **Cinema en curs** (vinculat a la cultura audiovisual).

Des de fa un parell d'anys, som immersos en un **procés de reflexió sobre la nostra situació actual**. Com a comunitat educativa, se'ns ha fet cada vegada més palesa la necessitat d'augmentar la **potencialitat pedagògica dels espais** que tenim per ajustar-los als treballs que hi fem i potenciar-ne la vinculació amb el PEC. El treball per projectes és flexible i viu. En canvi, tenim un espai extremadament difícil de dinamitzar: edificació antiga, materials resistents, escassa polivalència d'espais, passadissos llargs i foscos amb il·luminació deficient i contrastada, sistema pobre de senyalització. Els treballs del nostre Batxillerat Artístic i els projectes interdisciplinaris a l'ESO, en col·laboració ara amb un "soci de luxe" com l'IDIBELL, reclamen uns espais de treball i mitjans d'exposició a l'alçada: més transparència, polivalència, lluminositat, modernitat, flexibilitat.

A més, l'opinió de l'AMPA i del claustre és que **l'estat general d'envelliment de l'edifici**, així com la **manca de mitjans per exposar** (i difondre) la bona tasca que fem entre les seves parets, juguen un paper cabdal en el diàleg amb les famílies i el barri en general. En definitiva, l'estat de l'edifici pesa en la percepció que se'n té des de fora i no fa justícia als projectes d'innovació pedagògica que s'hi desenvolupen. És per tot això que el canvi d'espai es va proposar per a passadissos i racons comuns per tal d'afrontar les **necessitats** més rellevants del centre en el moment actual: necessitem crear espais per

a una nova forma de treballar i ens cal “explicar-nos” millor i cal que “ens llegeixin” millor. En definitiva, cal que “dialoguem” millor amb les famílies i amb el barri, perquè, de temes de conversa per parlar-ne, no ens falten. Ens calen “[espais que convidin al diàleg](#)”.

Així doncs, moguts per aquesta reflexió, vàrem presentar-nos a la CRIDA amb un projecte pensat per repensar els “nostres espais comuns”, els nostres passadissos i racons, per tal de potenciar-los com a [plataforma d'exposició pública i museïtzació](#) dels projectes i de les obres artístiques que fem i així donar-los a conèixer millor a les famílies i a tothom qui ens visiti (la qual cosa esdevindrà també, de ben segur, una eina addicional de motivació per a l'alumnat).

És per això que, des de bon inici, vàrem posar-li per títol VASSARI XXI, inspirant-nos en el [Corridoio Vasariano](#) de Florència, el llarg passadís elevat que Giorgio Vasari va dissenyar al s. XVI a petició de Cosme I de Mèdici, per tal de garantir-li el desplaçament segur per la ciutat i que, avui dia, és una galeria d'art que té l'origen en la col·lecció dels Mèdici.

A la base del projecte, s'hi troba la concepció de [l'espai com un recurs pedagògic](#) més del centre, com ho poden ser els recursos informàtics o bibliogràfics, que és viu i forma part del procés d'ensenyament-aprenentatge:

- l'espai és [per treballar](#)
- l'espai és [per motivar](#)
- l'espai és [per comunicar i dialogar](#) amb qui el recorre i el comparteix

Tots els passos que hem fet tenen per objectiu posar l'espai al servei d'un [NOVA FORMA DE MOTIVAR, D'APRENDRE I DE DIALOGAR AMB LES FAMÍLIES, AMB L'ALUMNAT I AMB EL BARRI](#).

Som conscients que hem arribat a un punt que ens és difícil avançar sols més enllà del camí: ens calia algú que ens ajudés a endreçar les idees, i, per què no dir-ho amb sinceritat, també a materialitzar-les amb un recolzament econòmic. Entenem que la comunitat educativa de l'institut Bellvitge fa temps que ha respost a la CRIDA: quan vam llegir la convocatòria, de seguida vàrem adonar-nos que ens agafava just a la línia de sortida, que ens sentíem entrenats i preparats per respondre-hi i oferir una bona carrera. Esperem que haver aconseguit “fer tangible” aquell sentiment.

[El nostre procés de cocreació i reflexió pedagògica](#) [Com ho hem fet i com ho hem viscut? Diari d'un procés](#)

A les pàgines següents us expliquem com ha estat el nostre procés de cocreació: què hem fet?, però sobretot com ho hem fet i com ho hem vistut. El nostre procés s'ha desplegat en 5 fases:

- Fase 1.** Informant i buscant l'impacte en la comunitat educativa (Grup Promotor)
- Fase 2.** Empoderament grupal i lideratge distribuït. Treballant la mirada i presentant propostes (equips de treball des de 1ESO a 2Bat.).
- Fase 3.** A pel consens. Consensuant les bases del prototip (comitè de la fase final)
- Fase 4.** Actes multiplicadors
- Fase 5.** Fabricant el prototip (comitè)
- Fase 6.** La CRIDA i més enllà! Parlem del futur!

Consulteu la taula que segueix per tal de conèixer-les amb detall.

FASE I INFORMACIÓ I IMPACTE Lideratge: grup promotor	VISITA DELS ARQUITECTES I GRUP PROMOTOR	4 de febrer (dv.) 15.30 h.	<p>Els arquitectes Àngels Amorós i Xabier Arztaozcoz visiten el nostre centre.</p> <p>Es constitueix el grup promotor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adela Barreda (Directora) 2. Pol Solé (Coordinador Pedagògic i responsable de la comunicació amb l'alumnat) 3. Mari (presidenta de l'AMPA, encarregada de la comunicació i la interacció amb les famílies) 4. Ana Recio (Cap del Departament de Visual i Plàstica) 5. Àngels Amorós (Arquitecte Hack The School) 6. Xabier Artázcoz (Arquitecte Hack The School) <p>El Grup Promotor estableix un primer calendari i organigrama de treball.</p>
	PÍNDOLLES INFORMATIVES	3 de març (dv.) 9.30 h. (hora de tutoria)	<p>El Coordinador Pedagògic posa a l'ordre del dia de l'hora de la tutoria de grup d'aquell dia una petita informació sobre el projecte Vassari XXI.</p> <p>Els membres del Grup Promotor passen per les classes per informar-ne alumnes i professors i presentar-los l'Àngels i el Xabier, que vindran a les properes sessions de tutoria per treballar amb l'alumnat i recollir les seves impressions.</p> <p>Direcció parla amb els delegats de curs. Direcció informa l'AMPA del projecte perquè n'informi les famílies. Direcció n'informa a consergeria.</p> <p>Els conserges penjen un plafó a l'entrada dedicat al projecte i a la recollida d'idees.</p>
	CLAUSTRE AL PASSADÍS (1r claustre al passadís en els nostres 40 anys d'història!)	7 de març (dm.) 17.30 h.	<p>Claustre monogràfic al passadís de la primera planta. Tema: Vassari XXI i Hack The School. Amb convocatòria de tots els membres de la comunitat educativa: professorat, AMPA, membres del PAS i l'arquitecte Xabier Artázcoz. Excusa absència: Àngela Amorós.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentació del Xabier a la comunitat educativa • Filosofia Hack The School i Vassari XXI • Calendari i organigrama provisional del projecte • Primera pluja d'idees: s'enceta el plafó de l'entrada de l'institut: els membres del claustre hi enganxen els seus pòsits. <p style="color: red; text-align: center;">COMENÇA LA GRAVACIÓ DE LA MEMÒRIA AUDIOVISUAL DEL PROCÉS</p>
	L'ALCALDESSA, VASSARIANA PER UN DIA! <i>(tweet de Núria Marín, alcaldessa)</i>	10 de març (dv.) 10.00-11.00 h.	<p>L'alcadessa Núria Marín visita l'institut per parlar dels nostres projectes ApS. La xerrada es fa al passadís de la 2ª planta per vincular-la al projecte VassariXXI.</p> <p>Els alumnes de 1r d'ESO aprofiten també per fer-li una entrevista per a la seva revista, ja que la Núria és alumna de la segona promoció del nostre centre. Li pregunten pels seus records dels passadissos i li expliquen els projecte VassariXXI.</p> <p style="background-color: red; color: white; padding: 5px;">El twitt TROBADA NOVA FORMA DE VIDA INTEL·LIGENT A INS BELLVITGE recull amb humor com s'ha viscut aquesta fase del procés que buscava l'impacte en la comunitat educativa.</p>

FASE 2 EMPODERAMENT GRUPAL I LIDERATGE DISTRIBUÏT Treballant la mirada i presentant propostes Lideratge: equips de treball des de 1ESO a 2Bat.	A HORES DE TUTORIA (divendres, 9.30-10.30 h.)	10 de març DE GUSTIBUS NON DISPUTANDUM (Ciceró) Activitat: m'agrada, no m'agrada. Els i les professors/-es distribueixen l'alumnat de les seves tutoria en petits equips de treball a raó d'uns 5 membres per equip. Els reparteixen els plànols de l'edifici. L'alumnat des de 1ESO a 2Bat surt de les aules per recórrer els passadissos i anar assenyalant amb gomets en els plànols aquells espais que els agraden més i aquells que menys.	
		17 de març EN LA LLUITA CONTRA LA REALITAT L'HOME TÉ UNA ÚNICA ARMA: LA IMAGINACIÓ (Teòfil Gautier) Activitat: ales a la imaginació! L'alumnat dels diferents grup-classe visualitzen amb el seu tutor un powerpoint amb referents de disseny de passadissos elaborat pel Xabier i l'Àngela. Els diferents equips de treball de cada classe elaboren una proposta de disseny del tram de passadís on és la seva aula i de la 1º planta comuna a tots.	
		24 de març Activitat: ales a la imaginació! (continuació) Els equips de treball de cada classe enllesteixen les seves propostes. A partir de totes les propostes recollides dels equips, cada classe acorda una proposta comuna a presentar a la resta de l'institut. Activitat: exposició de propostes A mesura que les tanquen, les classes les van penjant al replà de les escales que pugen del vestíbul a la 1ª planta, a la vista de tothom. S'obre l'exposició de les propostes de les classes de l'institut. Activitat: l'AMPA convoca una trobada dels pares i mares i ens fa arribar també les propostes de les famílies	
		El Twitt amb la cita de Teòfil Guatier recull com s'ha viscut aquesta fase del procés.	
		LA MIRADA, A LA BASE DEL CANVI	
	A HORES DE CLASSE DE LES MATÈRIES Al llarg del mes de març fins a Setmana Santa	El projecte Vassari XXI s'integra en el currículum de les matèries. Els Departament de Català i Castellà i de Visual i Plàstica decideixen treballar la mirada sobre els passadissos a través de l'expressió literària i artística.	
		Activitat Fins al passadís i més enllà! (Visual i Plàstica, 1r de Batxillerat Artístic) L'alumnat posa imatges a l'esperit vassarià en les seves il·lustracions que tenen com a leiv-motiv el lema "FINS AL PASSADÍS I MÉS ENLLÀ!", inspirat en la pel·lícula Toy Story i usat per Direcció en un tweet per descriure la fase del projecte que estàvem vivint.	
		Activitat El meu primer curs a l'institut (Llengua Catalana, 1r d'ESO) 1r d'ESO escriu textos sobre les seves vivències al primer any a l'institut. El Projecte Vassari XXI apareix sovint entre els seus records.	
		Activitat Concurs literari vassarià (Llengua Catalana i Castellana, tot l'alumnat del centre) Força textos del concurs de la diada de sant Jordi estan dedicats als passadissos, les emocions que transmeten, etc. Les il·lustracions del Bat. Artístic serveixen de suport per als versos d'ESO i Batxillerat.	
	El Twitt PASSADISSOS AMB ÀNIMA, ALUMNES AMB COR recull com s'ha viscut aquesta fase del procés.		

FASE 3 CONSENS Consensuant les bases del prototip Lideratge: comitè Vassari XXI	EN HORES EXTRAESCOLARS I HORA DE TUTORIA	19 abril (dx, 15.30-18.00, horari extraescolar)	NO HEM DE PENSAR SI ESTEM D'ACORD EN TOT SINÓ SI AVANCEM PEL MATEIX CAMÍ! (Goethe)
		21 (dv., 9.30-10.30, hora de tutoria)	<p>Activitat: A pel consens</p> <p>Es crea un comitè d'uns quinze alumnes, més l'Àngela i el Xabier, alguna mare voluntària i algun membre del Grup Promotor (sovint Direcció).</p> <p>El comitè Vassari XXI fa sessions llargues de treball els dimecres per la tarda, en horari no lectiu, i en hora de tutoria.</p> <p>El comitè recull de l'exposició les propostes generades per tots els grups de treball. El seu encàrrec és arribar a consensuar a partir de totes les propostes les bases de la proposta definitiva.</p>
			El Twitt amb la cita de Goethe resumeix com s'ha viscut aquesta fase: COCREAR = CONSENSUAR

FASE 4 ACTES MULTIPLICADORS Lideratge: alumnat, professorat, caps de Departament, Grup Promotor	SANT JORDI VASSARIÀ	24 d'abril Organitza Dpt. de Cat. i Cast	<p>ELS ALUMNES DEDIQUEN ELS SEUS TEXTOS ALS 40 ANYS DEL CENTRE I ALS PASSADISSOS</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1R ESO presenta en públic el seu llibre sobre les seves experiències durant el primer curs al centre: Vassari XXI, entre els seus records! • Entre els textos escrits per l'alumnat de l'institut per a la diada n'hi ha que observen els passadissos amb nous ulls. • Es fa públic durant l'acte el Blog del 40è aniversari que anirà enllaçat al Blog Vassari XXI
	GIMCANA VASSARIANA	24-25 d'abril Organitza Grup Promotor i Departaments	<p>ENGUANY GIMCANA AL PASSADÍS ENLLOC DE TALLERS A L'AULA ALUMNES MONITORS ENLLOC DE PROFES!</p> <p>Organitzem una gimcana al passadís per a l'alumnat de 5è de Primària de les escoles adscrites. Els equips es van formar amb alumnes de les diferents escoles que havien de treballar junts. A cada equip se li va repartir uns plànols de l'edifici. Els participants havien de moure's pels passadissos, localitzar les proves i resoldre-les en equip. Proves de Català, Castellà, Matemàtiques, Física i Química i Ciències Socials. No cal dir que l'última prova, la prova estrella, titulada LA FOTO MISTERIOSA, era una imatge del Corridoio Vasariano!</p> <p>24 d'abril, 15.15-16.15 h.: ens visiten les escoles adscrites Bernat Metge i Mare de Déu de Bellvitge 25 d'abril, 15.15-16.15 h.: ens visiten les escoles adscrites La Marina, Ramon Muntaner i Gornal.</p>
			El Twitt CORREDISSES, PROVES I BON ROTLLO A LA GIMCANA VASSARIANA recull com hem viscut aquesta fase.

FASE 5 FABRICANT EL PROTOTIP Lideratge: comitè Vassari XXI	Del 26 d'abril al 5 de maig	NO HI HA MILLOR ARQUITECTURA QUE LA D'UN ARBRE (Toyo Ito)
		<p>A partir de les bases consensuades el comitè inicia el disseny i la fabricació del prototip que anirà a la fase final de concurs.</p> <p>Hi ha hagut dues fases de treball:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Primer, el comitè ha dissenyat el prototip i l'ha plasmat en aquarel·la. b) Segon, el disseny s'ha fet tangible en una maqueta. <p>El tweet NO HI HA MILLOR ARQUITECTURA QUE LA D'UN ARBRE (Toyo Ito) fa referència a la idea que s'amaga en el prototip presentat i que podreu conèixer en el capítol corresponent d'aquesta memòria.</p>
		El Twitt ENTRE LA ESCUADRA, EL CARTABÓN, LA IMAGINACIÓN Y MUCHA ILUSIÓN resumeix com hem viscut aquesta fase

FASE 6 LA CRIDA... I MÉS ENLLÀ Parlem del futur! Lideratge: Grup Promotor i Junta Directiva	Mes de juny	REVISTA 1ESO <i>Som periodistes...!</i>
		1ESO publicarà a final de curs la seva revista sobre el seu 1r any a l'institut. Hi parlaran de les vivències personals i projectes del centre. Hi inclouran l'entrevista sobre els passadissos a l'alcaldeessa, una explicació del projecte Vassari XXI, etc.
	20 de juny	EXPOSICIÓ <i>Fa vint anys que tinc vint anys</i> AL CENTRE CULTURAL BELLVITGE (...vint anys i encara tinc força i no tinc l'ànima morta i em sento bullir la sang...) (Joan Manel Serrat)
		El 20 de juny tenim previst inaugurar al Centre Cultural Bellvitge una exposició de la història del nostre centre i celebrar un acte commemoratiu dels nostres 40 anys, amb presència de TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA ANTIGA I ACTUAL . L'exposició s'iniciarà amb la construcció de l'edifici fa 40 anys i acabarà amb el projecte Vassari XXI d'aquest curs.
	Curs 2017-18	EXPOSICIÓ <i>Tàndem IDIBELL-INSBellvitge</i>. EXPOSICIÓ INAUGURAL DELS NOUS ESPAIS EXPOSITIUS
		En el cas d'obtenir el finançament, el proper curs fariem una exposició inaugural dels nous espais expositius amb els materials del treball per projectes generats dins del Tàndem IDIBELL-INSBellvitge .
CONVENI DE COL·LABORACIÓ AMB EL XABIER ARTAZCOZ		
	Ja estem parlant amb en Xabier Artazcoz de la possibilitat de signar un conveni de col·laboració entre ell i l'institut per al proper curs.	

PROCÉS DE VALORACIÓ I AUTOAVALUACIÓ Encarregats: tota la comunitat	Del 2 al 5 de maig	EN UNA SOLA PARAULA...
		El Grup Promotor demana als agents implicats que pensin una paraula que resumeixi per a ells el procés HackTheSchool que han vistcut. Una petita mostra és al vídeo que recull el procés.
	Enviat el 5 de maig	ESCRIT DE VALORACIÓ DE L'AMPA
		La presidenta de l'AMPA ha enviat a Direcció un mail amb una reflexió del que ha estat per a l'AMPA el projecte HackTheSchool.
	En procés	QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ GOOGLE...
		El Grup Promotor està dissenyant un qüestionari d'autoavaluació digital per enviar-lo a tots els agents implicats.

Reflexió pedagògica al llarg del procés: COM ho hem fet?

Fase 1

Informant i buscant l'impacte en la comunitat educativa.

Lideratge: Grup Promotor

El grup promotor, constituït el **4 de febrer**, dia en què els arquitectes Xabier i Àngela, varen visitar per primera vegada el nostre edifici, va tenir un paper molt protagonista al llarg de tota la fase 1.

El factor sorpresa, l'impacte, al mateix temps que la informació a la comunitat, són la base sobre la que el **Grup Promotor** va dissenyar aquest "**minut 0**". Com deia el gran orador Ciceró, convé sempre començar el discurs amb alguna cosa que impacti l'auditori. El Grup Promotor va entendre que el projecte HackTheSchool havia de ser un "**discurs pedagògic**" amb la comunitat educativa. Per això, vàrem decidir fer els primers passos donant evidentment informació del que anàvem a fer però també cercant amb diferents tipus d'activitats l'impacte en el nostre "auditori", perquè alguna cosa es remoués dins d'ells que els empenyès l'acció.

El **3 de març** el Grup Promotor **n'informà** la comunitat educativa (alumnat, professorat, AMPA, PAS, agents externs com l'IDIBELL, Inspecció).

Per al 7 i 10 de març el Grup Promotor va pensar dues sessions-sorpresa: per al **7 de març**, a la tarda, **convocatòria extraordinària de claustre al passadís** per parlar del projecte. Només els conserges sabien que aquella vegada, per primer cop en els nostres 40 anys d'història, el claustre no seria, com és habitual, a la sala de professorat, sinó a un passadís d'una ala de la planta baixa.

Amb la mateixa filosofia, el dia **10 de març**, de 10.00 a 11.00 h., té lloc una **xerrada sobre projectes ApS amb l'alcaldeessa en un passadís** de l'ala del Batxillerat Artístic a la segona planta. La xerrada amb ella es solapa amb l'inici (de 9.30 a 10.30 h.) de la primera activitat Vassari XXI amb l'alumnat: *m'agrada/ no m'agrada*. Quan arriba l'alcaldeessa encara no hi ha alumnat als passadissos, són rebent les darreres orientacions a l'aula per part d'arquitectes i tutors/-res de classe. Poc després de començar la xerrada amb

ella, però, un soroll poc habitual, que se sent pujar des de la planta baixa, s'ensenyora de l'edifici i sorprèn la Núria Marín: és l'alumnat de tot el centre que ja va sortint de les aules respectives per conquerir els passadissos, plànols i bolígraf en mà. Fou llavors que, de forma espontània, l'alumnat present a la xerrada explicà a la sra. alcaldessa el motiu d'aquell soroll i l'alcaldessa ens regalà, amb la mateixa espontaneïtat i generositat, els seus "records de passadís". Fou un moment molt especial...

Fase 2

Treballant la mirada i presentant propostes

Lideratge: Empoderament i lideratge distribuït. Més de 60 petits grups de treball!

A partir d'aquell moment, el Grup Promotor fa un pas enrere i cedeix el protagonisme a petits grups de treball dins de tots i cadascun dels cursos del centre, a raó d'uns cinc alumnes, des de 1r d'ESO a 2n de Batxillerat. En total més de una **seixantena de petits grups de treball!!!!**

Des de llavors el Grup Promotor es dedica simplement a donar eines pedagògiques (activitats a realitzar pels grups), recursos materials, espais i calendaris organitzatius. Passem a assumir un paper de planificació, coordinació i orientació de les experiències i vivències grupals. El **lideratge distribuït** del projecte a través de **l'empoderament dels grups** ja és en marxa! Vassari XXI s'estén com una terenyina teixida per tots i cadascun dels que formem la nostra comunitat educativa! A partir de les sessions de treball grupal amb els alumnes, cada grup-classe esdevingué protagonista de la seva pròpia història.

Al llarg del mes de març s'han fet activitats dissenyades i consensuades pel Grup Promotor que es feien els divendres a les hores de tutoria, amb presència del Xabier i l'Àngela i d' alguna mare voluntària (*Me gusta/ no me gusta, ales a la imaginació, exposició de propostes*). Altres vegades ha estat el mateix professorat de les matèries el qui *motu proprio* ha volgut contribuir al projecte Vassari XXI i l'ha integrat dins del currículum de la seva matèria en hores de classe (treballs de Dibuix Artístic *Fins al passadís i més enllà*, treballs de llengua: *El meu primer any a l'institut, concurs literari vassarià*).

En qualsevol cas, la base pedagògica que sustenta totes les activitats és entendre que **una nova mirada és a la base de tot canvi**. Les activitats estan pensades perquè, com a comunitat educativa, ens aturem i mirem els nostres passadissos i llavors pensem en què ens agrada d'ells i què hi voldríem millorar, imaginem com voldríem que fossin, traduïm la nostra mirada en paraules i versos o la plasmem en imatge. La transversalitat entre matèries hi ha estat present. Versos i dibuixos d' alumnes de classes diferents han recollit la mirada vassariana, han dialogat i s'han explicat mutuament.

Amb aquestes activitats els grups de treball de cada classe han reflexionat, han assimilat, han integrat... i han elaborat finalment la seva proposta de disseny pensada pel tram de passadís on és la seva aula i pels espais de la 1° planta comuns a tots i totes. El dia **24 de març** cada grup de treball va anar penjant la seva cartolina al replà de les escales del vestíbul del centre.

Paral·lelament, l'**AMPA** va reunir pares i mares i va fer arribar també les propostes i pensaments de les famílies.

Fase 3 El consens Lideratge: el comitè

El **18 d'abril**, després de Setmana Santa, es crea un comitè d'uns quinze alumnes dels diferents grups, amb alguna mare voluntària, algun membre del Grup Promotor i els arquitectes Xabier i Àngela. La participació és voluntària, perquè el comitè no només es reuneix en hora de tutoria sinó també en hores no lectives, el dimecres per la tarda. El Xabier n'és el referent sobre el qual pivota la continuïtat del grup. De la resta, cadascú hi participa segons la seva disponibilitat, per això els i les alumnes que l'integren poden anar variant segons el dia. La idea és que en aquesta fase cal que el projecte avanci en forma d'"embut" per poder produir "un bon vi".

El encàrrec del comitè és arribar a **consensuar**, durant les sessions de treball d'aquella setmana (**19 d'abril i 21 d'abril**), les bases del prototip que anirà a concurs i representarà la comunitat educativa a partir de totes les propostes rebudes dels grups de treball.

Fase 4 Actes multiplicadors

A partir del **24 d'abril** entrem en les fases finals del nostre microprojecte. Els dies 24 i 25 vàrem celebrar un parell d'actes multiplicadors que els entenem com a actes de tancament de la fase reflexiva del procés.

El 24 vàrem viure la nostra particular diada de Sant Jordi d'enguany amb el títol de "**Sant Jordi vassarià**", en què es van llegir en públic al veí Centre Cultural Bellvitge bona part dels textos recordant les vivències del projecte o plasmant la nova mirada dels passadissos treballats des de Llengua i Literatura Catalana i Castellana.

Com cada any per aquestes dates, el dia mateix dia 24 i el proper 25, els alumnes de 5è de Primària de les escoles adscrites van venir a conèixer el nostre institut. Enguany els esperàvem amb una grata sorpresa: aquesta vegada no els teníem preparats els ja consabuts tallers a l'aula impartits per professors/-res del nostre centre, sinó una **gimcana** pels passadissos de l'institut amb proves de les diferents matèries monitoritzades per alumnat voluntari de Secundària i 1r de Batxillerat. Creiem que aquesta nova modalitat de coneixement del centre que hem encetat aquest curs permet a l'alumnat de Primària de familiaritzar-se millor amb els espais i de conèixer un tastet de les diferents matèries que hi impartim.

Fase 5 Fabricant el prototip Lideratge: el comitè

A partir del 26 d'abril comencem a fabricar el prototip. Anem una mica justos de temps, perquè hem prioritzat molt el procés i la integració d'una nova manera d'entendre els passadissos per part de tothom abans de posar-nos a dissenyar res. I mai pot ser precipitat ni per tant imposat, es cuina necessàriament a foc lent, ha requerit calma ... i temps.

En aquest parell de setmanes, encara no hi arriba, **del 26 al 5 de maig**, el treball ha estat intens. Hem viscut un autèntic SPRINT VASSARIÀ! El producte final del microprojecte s'explica al capítol corresponent.

Fase 6
La CRIDA i més enllà!
Parlem del futur
Lideratge: Grup Promotor i Junta Directiva

L'última fase encara no està escrita. A final de la **3ª avaluació**, els alumnes de 1r d'ESO publicaran com cada any la **revista Som periodistes!**, editada dins del projecte impulsat pel grup impulsor de la Xarxa de CB, per tal de fer-los partíceps a ells i a les seves famílies de com ha anat el seu primer curs a l'institut. Hi apareixerà la entrevista que varen a fer l'alcalde i moltes coses més del projecte Vassari XXI.

Ja tenim previst un parell d'exposicions: en una, hi explicarem les bases del projecte Vassari XXI i en l'altra, voldríem inaugurar els nous espais expositius.

La primera es farà el **20 de juny** fora del centre, al Centre Cultural Bellvitge, coincidint amb l'exposició **Fa vint anys que tinc vint anys!** en commemoració del 40è aniversari de l'institut. Ja tenim emparaulada la reserva d'espai amb el Director del CC, el sr. Joan Ventosa. L'exposició es nodreix del material documental aportat per Christian Serrano i Miquel Sanz (un antic alumne i antic professor), que estan escrivint un llibre sobre els nostres 40 anys d'història. Començarà amb la construcció de l'edifici i es tancarà el projecte HackTheSchool. Hi assistirà TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA sense excepció i en el seu sentit més ampli: alumnat i professorat actual i antic, pares i mares, agents externs (referents a l'IDIBELL, CRP) i personalitats diverses (Regidoria d'Educació, Alcaldessa, Inspecció, 1r director del centre, l'alcalde de l'any d'obertura del centre). Els arquitectes vinculats a La Fundació que han viscut amb nosaltres el procés HackTheSchool hi són també convidats i han confirmat assistència.

D'altra banda, si el pressupost del curs vinent ens permetés portar a terme la remodelació dels passadissos, ja tenim pensat inaugurar els nous espais expositius amb una **exposició del Tàndem IDIBELL-BELLVITGE** i els primers productes generats. Els Drs. Joan Durán i Gemma Fornons, els nostres referents, ho esperen també amb molta il·lusió.

Finalment, hem emparaulat amb el Xabier, un dels nostres arquitectes, la signatura per al proper curs d'un **conveni de col·laboració** entre ell i l'institut per continuar amb el vincle estret i motivador que hem iniciat amb HackTheSchool.

**Col·laboració entre els diferents membres
de la Comunitat Educativa durant el procés.
En quins moments i com ha participat la comunitat educativa**

El Grup Promotor Vassari XXI l'han integrat Direcció, Membres de la Junta (Coordinació Pedagògica / Cap d'estudis / Secretari (segons disponibilitat), la Cap de Departament de Visual i Plàstica, la Cap de Tecnologia i la presidenta de l'AMPA. El Grup ha convidat, segons necessitats, membres temporals (delegats d'alumnes, tutors /professorat de projecte o de grup, etc.) per tractar temes organitzatius.

Preferim anomenar-lo **Grup Promotor** i no Equip Motor, perquè, com hem explicat, el procés d'empoderament i lideratge distribuït que hem viscut fa que el Grup hagi *promogut* més que *mogut* el projecte.

El projecte l'han mogut **totes i cadascuna de les persones** implicades a les diferents fases i que realment són totes i cadascuna de les que integren la nostra comunitat educativa: l' alumnat, des de 1r d'ESO a 2n de Batxillerat (mirant, reflexionant, presentant i escollint propostes, monitoritzant la gimcana, organitzant sant Jordi), el professorat (des dels tallers a l'hora de tutoria, contribuïnt des de les matèries, des de les guàrdies), les famílies i mares voluntàries (aportant propostes i participant a les activitats), membres del PAS (el seu suport logístic ha estat cabdal en una "moguda" tan generalitzada com ha estat aquesta).

Aprofitem aquestes línies per agrair també el suport rebut per **agentes externs** a la nostra comunitat educativa, com són els nostres referents a l'IDIBELL (dra. Gemma Fornons i dr. Joan Duran), la nostra inspectora (sra. Manuela Rubio), el nostre CRP, així com també l'alcalde (sra. Núria Marín) i la Regidoria d'Educació, amb els seus agradaments i respostes als nostres tweets. Gràcies a tothom per **compartir la nostra il·lusió**.

Sentiments i procés. Com ho hem viscut?

Direcció ha anat recollint en els seus twitts com hem viscut el procés i els sentiments que ha generat. El **factor sorpresa**, el poder de la **imaginació**, l' **ànima**, el sentiment, el **bon rotllo** han marcat de la fase 1 a la 3.

La fase 4 i 5 han estat necessàriament més racionals. En aquestes fases finals, la voluntat i la importància del **consens** en tot grup humà que comparteixi un objectiu s'ha barrejat amb la **il·lusió** de tots i totes per fer un bon paper final.

El nostre microprojecte Què n'ha resultat, quin microprojecte presentem?

L'Hotel Porta Fira de L'Hospitalet i el prototip Vassari XXI

La proposta presentada és la nascuda a partir de la revisió, per part del comitè final, de totes i cadascuna de les propostes, idees i pensaments compartits per tots els grups de treball (dels alumnes i de l'AMPA).

Els i les alumnes han volgut que el prototip final fos una **metàfora** del que senten que els ofereix el nostre institut: des de la base quan els rebem a 1r d'ESO fins a la porta d'entrada a cicles formatius o a la Universitat en cursos superiors; una metàfora del que ells i elles hi viuen amb experiències com la de Hack The School que creen comunitat d'aprenentatge, fan que s'hi sentin arrelats, que entenguin com a seu l'edifici i la institució i se'n considerin part en un procés creixent d'ensenyament-aprenentatge.

Per això, el comitè ha consensuat una **paleta de colors** per als passadissos basada en ocres a la planta baixa, verds a la primera i celestes a la segona i l'ha acompanyat de la **representació d'un arbre** que puja paret amunt: enfonsa les seves arrels a la planta baixa (identificada amb el subsòl), desplega les seves fulles a la primera (identificada amb la superfície terrestre) i s'enlaira al cel a la segona i última planta.

Quan el comitè va comentar aquesta idea final amb el Grup Promotor, de seguida ens vingué a tots al cap la imatge d'un edifici emblemàtic de L'Hospitalet, l'**Hotel Porta Fira** a la plaça d'Europa. Dissenyat per l'arquitecte japonès Toyo Ito, s'inspira en una forma

arbòria, perquè, en paraules de l'arquitecte, "no hi ha millor arquitectura que la d'un arbre". En Xabier va explicar als alumnes com l'arquitectura japonesa tendeix a ser molt orgànica i s'inspira sovint en formes de la natura.

Fou així que, per una felïç coincidència, el nostre prototip ha acabat enllaçant i identificant-se amb un dels emblemes arquitectònics de la ciutat.

A més a més de la paleta de colors, el comitè fet una [selecció dels mitjans d'exposició](#) que més han agradat dels que han contemplat els grups en les seves propostes.

En l'elaboració de la maqueta el Xabier ha tingut sempre clar quin era el seu paper i qui eren els protagonistes: els i les alumnes del comitè. Els ha guiat i alhora els ha empoderat per fer la maqueta que ells volien i podien fer. D'altra banda, tampoc hem tingut tot el temps que hauríem volgut per enllestir-la. HackTheSchool no s'acaba aquí...

La difusió de la proposta

Al llarg de tot el procés la proposta s'ha difós àmpliament per mitjans diversos.

a) Per mitjans digitals

S'han donat a conèixer puntualment els passos del projecte a través de la xarxa social twitter.

S'ha creat un blog específic titulat *vassari21* enllaçat a la web del centre i al Blog del 40è aniversari, on podeu trobar una explicació de les fases del projecte i podeu gaudir de documentació fotogràfica de com s'han viscut cadascuna.

A la seva web, l'AMPA ha anat informant també del projecte.

Enllaços:

Al twitter: [consultant-lo s'ha pogut fer un seguiment detallat de totes les fases!](#)
<https://twitter.com/BarredaAdela>

Al blog **vassari21**: [consulteu-lo per veure una galeria fotogràfica comentada de les diferents fases del procés.](#)
<https://blocs.xtec.cat/vassari21/>

El blog es troba **vassari21** està linkat també al del 40è aniversari de l'institut.
<http://40aniversariiesbellvitge.blogspot.com.es/>

Al web de l'AMPA
<http://ampaiesbellvitge1.blogspot.com.es/>

Durant el procés de CRIDA oberta diaris digitals locals (notícia a L'H digital) i el Centre de Recursos Pedagògics de la ciutat s'han interessat pel projecte i n'han penjat la notícia a les seves respectives webs!

Enllaços:

Al butlletí Cultural LH, núm. 125 del 23 de febrer al 2 de març de 2017: "L'institut Bellvitge convertirà els passadissos en un espai d'exposicions" (bé, farem el que podem...)
<http://www.l-h.cat/cultura/butlleti>

A la web del Centre de Recursos Pedagògics de L'Hospitalet de Llobregat:
<http://serveiseducatiu.xtec.cat/hospitalet/>

b) Per publicacions en paper

Els més petits del centre, el nostres alumnes de 1r d'ESO, són els encarregats de fer la difusió del projecte a través de dues publicacions en paper: el seu llibre *El meu primer curs a l'institut Bellvitge* presentat a la diada de Sant Jordi i la seva *revista Som periodistes!* que veurà la llum a final d'aquest curs.

c) Per mitjans audiovisuals

Des de la matèria de Cultura Audiovisual s'ha elaborat una *memòria audiovisual* que recull l'experiència HackThe School en imatges i a través de testimonis dels implicats.

d) Per mitjans vivencials

Finalment, durant el procés de CRIDA oberta, els *actes multiplicadors* que hem organitzat (*Sant Jordi i Gimcana vassariana* de Primària) han garantit també la comunicació en persona del projecte HackTheSchool a la comunitat.

I, com hem dit, en el futur, tenim previstos dos actes multiplicadors més: l'*exposició Institut Bellvitge: fa 20 anys que tinc 20 anys* fora del nostre centre i l'*exposició del Tàndem IDIBELL-INS Bellvitge* en els nous espais expositius HackTheSchool.

No cal dir **QUE ESTEU CONVIDATS I CONVIDADES A COMPARTIR AMB NOSALTRES AQUESTS MOMENTS TAN ESPECIALS. US ESPEREM EL DIA 20!**

Valoració i Autoavaluació

Aquests darreres setmanes el Grup Promotor ha demanat als agents implicats en el procés HackTheSchool que resumissin en una paraula què creuen que ha significat per a ells l'experiència. CONSCIÈNCIA, EQUIP, IL·LUSIÓ, VIDA, ESFORÇ, ... són algunes de les que han surtit i que es recullen en el vídeo del procés.

El qüestionari digital d'autoavaluació que està dissenyant el Grup Promotor permetrà en el futur tenir dades més detallades. Tanmateix, podem dir, sense por a equivocar-nos, que tots i totes hem viscut la CRIDA de la Fundació com una gran oportunitat i que ho ha estat i que l'experiència ha estat esgotadora, però del tot positiva per al centre.

El dia 5 de mail la presidenta de l'AMPA ha fet arribar a Direcció un mail amb la valoració que fan de l'experiència: recollim tot seguit les seves paraules com a tancament d'aquesta memòria.

Valoración Ampa proyecto Vasari XXI

Safata d'entrada x

AMPA Ins Bellvitge

22:27
(fa 12
hores)

Hola, Adela.

Ya estamos en la recta final del proyecto...Como Ampa enseguida vimos en el proyecto Vasari XXI una oportunidad de poner en marcha a toda la Comunidad Educativa y esa idea nos gustó mucho. La experiencia que hemos tenido es que la Comunidad Educativa es como una gran familia, donde a veces podemos fallar, pero donde todos nos necesitamos, nos ha ayudado a ir aprendiendo a caminar juntos, a mirar de sacar lo mejor que tenemos, aprendiendo también a saber LO QUE QUEREMOS SER.

Ha sido un proyecto lleno de VIDA, de ESFUERZO, de ILUSIÓN.

A las familias nos ha costado seguir el ritmo de los talleres, compaginar los horarios con los chicos y el profesorado, ha sido una lástima no haber podido estar más presentes. Pero hemos seguido muy muy de cerca todo el proyecto y nos hemos ILUSIONADO, especialmente cuando hemos visto todas las propuestas de nuestro alumnado, de nuestros hijos, TIENEN MUCHO POTENCIAL.

Como familias este proyecto nos ha ayudado a sentir que SOMOS ESCUELA, que formamos parte de ella y que podemos aportar mucho.

Ha sido agotador, pero también ha sido toda una GOZADA.

Ánimo para seguir en camino, para seguir apostando por proyectos que capten el interés de nuestros chicos y con los que aprenden a la vez que disfrutan.

Un abrazo,

El Ampa

<https://ampaiesbellvitge1.blogspot.com>

<https://www.facebook.com/ampainstitutbellvitge>

https://twitter.com/ampa_ibellvitge

AMPA Institut Bellvitge - Av. Amèrica 99 - 08907 L'Hospitalet de Llobregat - Tel.: 933 358 314

- N.I.F.: G-58189549

MATERIALS ADJUNTATS A LA MEMÒRIA ESCRITA FINAL

Activitat 20 CANVAS (pàgina 55 de la Guia) completada.

Activitat 22 Recollim vivències i aprenentatges (pàgina 59 de la Guia) completada.

Memòria gràfica del procés en pdf.

Memòria audiovisual del procés.

Enllaços digitals comentats:

<https://twitter.com/BarredaAdela>

<https://blocs.xtec.cat/vassari21/>

<http://40aniversariiesbellvitge.blogspot.com.es/>

<http://ampaiesbellvitge1.blogspot.com.es/>

<http://www.l-h.cat/cultura/butlleti>

<http://serveiseducatiu.xtec.cat/hospitalet/>